
**Cêmis Ciwîs di rexna edebî ya nû de
Vekolînek di romana nûxwaz û zaravê wêjeyî
monoloja hindurî de**

Beşê 2

Vekolîn: Şakir Nûrî

Wergêr ji erebî bo kurdî: Tehsîn Navîşkî

Ciwîs berdewamiyê bi kamilkirina girêdanên hoşê hestdar, di romana xwe ya mezin de Yolîsîs dide. Di romana wênê hunermendî di gencîniyê de, di pişkên yekê û di wê û pêncê de; Ciwîs dest pê dike, ji serpêhatiyên cîhana der ve pêxemet bi navketina cîhana hindurî, ji demê nuke ber bi demê borî. Walter Lîtiz dibêje:

Ciwîs di çerxekî de dijiya, curên hizirkirina lasayî bo civakî arêşeyên bi guman bûyine, dibe wehmî jî bûyine; çunke kêşe dijî vê mijdariyê bûye. Êdî berê Ciwîsî kete semta formên korane yên ziman jê pêk dihat. Nehinêre! Demê pîtey didene hunerê wî, ji xelkê Diblînê; heya şevbêriya fenîgan, Dê bibînin peyv di dirovên xwe de ji çevengan û peywendiyên der ve yên rastiyê bi tê nahêne barkirin; ya durist, dibine yekên dînamîkî û ji rastiyê ra nêrîneka nû dafirînin (21).

Bi rêka teknîka monoloja hindurî; Ciwîs şiyaye yaxîbûna Dîdalyosî dijî rêkên yasayî yên hizirkirinê di civakê xwe de berçav bike. Herwesa wênê hişkîriya hizirî ya di îdalyosî, ji qonaxa zarokîniyê; heya qonaxa gehîştina laşî, em dişên bibêjin, romana wîne hunermendî di gencîniyê de, romaneka li ser jiyannama wî ye; belê cudaye ji romanên din yên li ser jiyannamê hatiyne nivîsin di wêjê niglstanî û wêjê cîhanî de; çunke Ciwîs serpêhatiya xwe di kete serpêhatiya hunermendê dahêner. Mark Şor dibêje:

Romana "wênê hunermendî di gencîniyê de"; mîna herdu romanên

cîhanî Tunobnkî û kuran û aşiqan ku wek romaneka otobiyografiye. Belê ji layenên din ve berovajî van romanên dihê; çunke kerestê xwe bi rengê hûr sînor dide û biha û sîmayên serpêhatiya xwe şirove dike, ne bi axivtinên zêde û ne saloxetên mînevî; ya durist, bi rêka avakirina şêwazî, derbirîne ji wê çendê dike.

Hizra wênê hunermendî di lawîniya wî de ew havîbûna hunermendê gence di çarçovê xwe de. Ev havîbûna dipeqe û guhorankariyê dike, bi sê rêk û forman; qaremanê romanê dihê veguhaztin di hersê qonaxên jiyê xwe de, savayniyê-zarokîniyê-Baliq bûnê. Di binaxê xwe de havîbûna Dîdaliyosî anku mandelkirina çarçovê mirovîniyê; anku berzekirin. Di romana Yolîsîs de, çaxê Ciwîs afirandinê di hoşê mirovî de dike; anku afirandinê di hoşê me de dike.(22).

Bi rêka vederiyê, Ciwîs dizivire jiyana qonaxa savayniyê û bîreweriyên, digel dayik û babên xwe borandîn. Bizavê dike peywendiyên dayikê bi biçûkî ve bizivirîne; ji ber ku savayniya wî li jêr sulta babê bûye. Wênê dayikê di evîna wê ya pak jê re dibîne.

Ciwîs tiyora xwe ya ciwankariyê bi rêka qaremanê wênê hunermendî di lawîniya wî de Stîvin di îdalyos berçav dike; hindek zêdeyên kesokî, li ser tiyorên rexneyî yên Eristoyî û Elekwînî zêde

dike; demê giringyê di dete formên wêjeyî yên Hemereng û peywendiyên hunermendî bi kerestê wî ve.

Çi pê nevê filobîrî gelek harîkariya pêkhînana tiyorên C i w î s î y ê n ciwankariyê kiriye. Ciwîs wesa dibîne Stîvin qaremanekê otobiyografiye, serkeftinê li ser çarçovê xwe û xêzanê xwe û kinîştî xwe dihîne; pêxemet bi ser pênasa xwe hel

bibe. Stîvin giringiyê dide tiyora Sinit Toma Elekyonî û dibe yek ji bawerdarên wî û elementê pêkhatina ciwaniyê ji wî werdigire. Ciwaniya felsefa Toma Elekyonî ev elemente: Seranserî, hevkarî û geşbûnin.

Dê bibînin romanên Ciwîsî yekên Kamlin ji tektîkê û mijarê û destpêka ciwaniyê. Demê Ciwîs xwe ji hebûnê dûr dike; ew xwe bi nav cîhana hindurî ya kesokiyên xwe de berdide û nexweşiyên mirovî yên herûherî diyar dike. Roman pêkhatiyê guhorîna hoşê huneriye; her ji biçûkatî; heya derbederiya xweyî; demê dibe azadî û afirandin. Qaremanê romanê çaxê dibe helbestvan; hîngê ji ser dîne dayik û Baban diçe ser dîne hunerî yê peywendiyên Yorîtatîl li bajêrê Diblinê. Ciwîsî bawerî bi wê çendê hebûye ku huner bi tinê behaneye bo havîbûna mirovî. Sererayî ku Ciwîsî hizra tiyora xwe ya ciwankarî ji Toma Elekyonî wergirtiye; lê wî tiyoreka xweser ji xwe re afirandiye; mîna rexnegir Podkîn dibêje:

Ciwîsî tiyora xwe ya ciwankarî bi xwe afirandiye; geleka bi zehmete em tê bihîninê derê, ser bi çi xwandingehên wêjeyî ve heye. (23)

Bi rêka qaremanê romanê, Stîvinî dê formên wêjeyî û tiyorî yên Ciwîsî niasîn: Ku stirankî, dastankî û diramîne. Her wesa ronahiyê dêxe ser peywendiya hunermendî bi kerestê wî yê xav ve û siroştê hunerê ciwaniyê.

3 -zîndîkirina Homêrosî ji layê Ciwîsî ve:

Cîhana Yolîsîsî ya dastanî:

çend Yolîsîs xwe bi bûrî yê dastanî piştgerm dike; ew nêzîkî odîse û hamltî dibe. Ciwîsî di herdu şakarên xwe yên wêjeyî de qazanc ji van herduwan wergirtiye; bêy şewazê xwe yê taybet û taybetmendiya xwe ji dest bide; herdu dahêneran hêzeka zêdetir daye "Ciwîsî" romannivîs. Rîtşard Elin

Hişyarî li cem Ciwîsî berper 9 jiyê dîrokî, edebî û fermesoniyê, li navbera Homêrosî û Ciwîsî, nêzîkî hizar salane. Yolîsîs dastana nû ya çerxê me, bûye mîratxwara dîroka mirovî hemûyê. Wekhevî li navbera herdu karên çandî, bi tinê wekheviyeka çevengane ye. Sebaret vê boçûnê rexnegir Rîdşard dibêje: ji ber çi Ciwîsî jêderên girîkî yên kevnar yên herduwan Stîvin Dîdaliyosî û Liyo Bilomî * ser ji nû ava dike? Bi rastî eve ji mijarekê wêjeyî pitirê vedigire. Wekî hemû torevanan, Ciwîsî viyaye, dîroka bûryê komî bizivirîne, zêdebarî gava kesokî ya tê de dijî (24).

Homêros serpehatiyeka mirovîni ya heçko heyî, berf

têwerandineka mixamire qaremanane ya hejî biriye; di çaxekê wesa de, Ciwîsî hemû pêkolkirîne, pêxemet afirandina seqayekî ji elementên destpêkî yên durist; heya dûrtirîn sînor. Ciwîsî bi şakarê xwe, cihaneka bê sînor ya dastana nû pêşkêşî me kiriye.

Ciwîsî her di jiyê diwazde salyê de hizir di nivîsîna romana Yolîsîs de kiriye; çaxê li ser kursîka xwandingehê, têwerandinên wî yên çarlis lambî nivîsîn dixwandin. Her hîngê wî li bajêrê Zyorx gotibû hevalekê xwe, ew gelekê daxbare bi Yolîsîsî. Ew hevalê wî yê bi navê Curc Boş ji kîs devê wî dibêje: hêştta jiyê min di yazde sal bûn, demê me serederî; digel cenga tirwade dikir. Lê dul bi tinê mane di bîrdanka min de. Pêdiviyê ezê rastgo bim, di jiyê diwazdê de. Min hez sofîyatiya Yolîsîsî kiriye. Demê min koma Diblînê nivîsî, min viya navekî bo koma Yolîsîs li Diblînê helbijêrim; belê her zû min ew hizir hêla. Li bajêrê Roma; çaxê min nîveka romana wênê hunermendî di gencîniya wî de nivîsî; her hîngê min zanî Yolîsîs dê tivavkera karî min yê wêjeyî be; ji ber hindê min dest bi nivîsîna "Yolîsîs" kir 25.

Pêkhatiyê Yolîsîs bi hêviya Odîsa homîrîve hatiye nivîsîn. Ciwîsî wesa daye, di her bûyereka Odîse de, dibe şîyanên bi kar hînanekê hebin. Wî bi kiryar selimand, girêka homîrî di şîyan de ye, bi zîmanekê hevçerx bihête afirandin; wek binaxe bo karên çevengane yên dûrtirê bi kar bihînin. Di romanê de du kesokiyên serekî hene. Yek Liyobold Bilome, karê rojnamevaniyê dike. Yê duwê Stîvin Dîdaliyose, zelamekê xwedan rewşenbîriyeka bilinde. Hemû rûdanên romanê dikevne roja yekşembî, rêkevî 16/xizîrana sala 1916 zayinî de.

Resenê Yolîsîsî; wekî berî nuke hatiye diyarkirin, ya di serpêhatiyên Ciwîsî yên yekê de. Guhorankariya r o m a n ê a n k u g u h o r a n k a r i y a dahênana hunerî di jiyê çilê de. Avakirina

28 romana Yolîsîs ji

rûdanên dastanî yên wergirtî ji Odîse pêk hatiye. Ev rûdane jî dibine sê pişkên serekî yên li ser sê yekan parvekirî. Her yekek ji van yekan, ji yê din yê cudaye; ne bi tinê bi kerestê xwe; belkî bi şewaz û teknîkên xwe jî. Rexnegir Stiyort Gilbirt dibêje: du faktor hene wesa kar li "Ciwîsî" kiriye ku ji hemû karên yên li pêşiya wî serkeftî bin; heya li navbera nivîserên ji hemûyan riyalistîre: Yê yekê nêrîna wî ya ne asayî bo kesokiyên wî. Ya duwê: Bi karhînanana wî şewazê monoloja bê deng, ne wek şirovekerê kardaneveyên derûnî yên hindurî bi tinê; belê di vegêrana rûdanê de (26).

Ciwîs dikariye derbirînê ji hemû hûriyên layenên jiyarê û dîroka seranserî ya mirovî bike, di mawê yek rojê de, li bajêrê Diblinê; ji ber hindê dê bibînin nivîser der vey kesokiyên xwe, li ser hemû rûdanan yê zale. Heger em dûvçûna guhorankariya Yolîsîsî bi rêka peywendiyên wî bi wênê hunermendî di lawîniyê de bikin, dê bibînin xem û aloziyên Stîvinî ewin bibe hunermend. Ciwîsî baweriya bi wê çendê heye ku derbederî yek ji elementên dahênana huneriye. Kesokiya **Stîvinî** di romana wênê hunermendî di gencîniyê de; ew e kesokiya pişterêbûy, ewê afirandina cîhanê bi peyvan dizivirîne. Dîsa di Yolîsîsî de, ew helbestvanê pişterêbûyê derbedere, yê ku hember nexweşî û astengan ne çemyêt.

Teknîka nivîsînê û dîtina saykolojî

Ciwîsî hevterîbiyek di pêşxistina kesokiyên xwe de; di gel kesokiyên Odîse de çekiriye. Li pey vê çekirinê; dê bibînin kesokiya Bilom wek kesokiyeka Yolîsîsê hevçerx pêkolê dike, pêxemet afirand na bûyerên bîst salan ji wexera Homêrosî di mawê rojekê de. Anku Homêrosî bo romana xwe bikete binaxe. Ciwîsî pêkol kiriye, derbirînê ji giştî jê bike bi rêka taybet. Hindî ku Mistir Bilom û Misiz Bilom û Stîvan dibine kesokiyên nû, bo nimûnên destpêkî. Dê bibîne, bandora Odîse, ya li ser aşopa Ciwîsî zale. Vê bandorê wel Ciwîsî kiriye, ser ji nû girêka homîrî bi zimanekê hevçerx bi afirîne û bikete bingehê kiryarên çevengî. Di heman demî de, bi rêka xwe yan rêka hindekên dî, xwe bi dirîjiya jiyana riyalistî ya bajêrê Diblinê piştgerm kiriye. Belê zehmeta Yolîsîsî ya nepeniye di hemerengiya mîtodan re û şewazên Ciwîsî bi kar hînayin ji bo amadekirina gelek mijaran. Sebaret vê çendê, rexnegir Wiliyem Yorik Tindal dibêje: Ciwîsî navigînên baş ji giringî û merema xwera dîtî; sererayî hindê, wî diviya ku ji wê pitirê bêje. Ew pêdivî gelek şewazan bû û zehmet bi di eina wananeve dibir. Her hejde werzên wî, hejde arîşe diyarikiriye û di her werzekê de teknîkeka cuda ji ya din bi kar

hîna ye ku ya guncay be; li gel mijarê, werzî û teknîk jî ji mijarê nahête cudakirin. Heya Ciwîs mijarên xwe pêşkêş bike, şêwazên hemecûr bi kar hînane; mîna monoloja hindurî, pirsiyar û bersiv, hevbêjiya diramatîkî, çavlêkirineka veçixandiyê (27).

Ciwîs di hemû karên xwe de, heman serborê çare dike; lê bi hemerengkirina şêwazên nû. Monoloja hindurî, teknîka zala yekane ye li ser romana Yolsîs û çî nivîseran, hoşiya mirovî bi vî şêwazî berî Ciwîsî wêne nekiriye. Bi rêka teknîkê, nivîserî viyaye dakokiyê li ser girêntiyên kesokiyên xwe di dîroka mîtolojiyan de û çalakiyên din yên eqlî bike. Rexnegir Dîvîd Dîgis, vê çendê misoger dike: Yolîsîs li ser sê astên serekî nivîsiye: Riyalistî, Homêrosî û sofî. Merem ji teknîkê ew e ku layenê gerdûnê ji çîrokê misoger bike (28)

..

Çarçovê Diblinê û Bilomî û Stîvinî, cîhaneka taybete. Lê wana fireheyî di gerdûnê de kiriye, bi rêka hevbendîya wan bi çîroka Yolîsîsîve; wekî Homêros di Odîsê de, ji layekî divegêre. Ji layekê din, hevbendîya wan bi palderên sofîyatîyê yên hemecûrên veşartî ve di mêjkê mirovî de. Dîgis pêve diçe û dibêje: hindî teknîka monoloja hinduriye; wesa bi sanahî nabe rêk yan mîtod ji bo salûxdana doxên hoşî çunke ev rêke ji teknîka vegêranê û wênekirina kesokiyên pêk hatiye. Heger em pirsiyarê arestey xwe bikin; sebarekî şiyana Ciwîsî bi girêdana gelek rûdanan; ne bi tinê rûdanên rojekê; heya qaremanê xwe diafirand; dibe kesokiya bazneyî ya pitirê kamle di romana cîhanî de. Bersiv ya di Migirtîyan de: Migirtî jî yên di şirovekirina vegêranê de û her wesa di şirovekirina saykolojî de. Rêka nuwe di saloxed kirina pesnên helwêstên eqlî de (29).

Di Yolîsîs de mirov di be cîhan bi rêka hukarên derbirînê. Têwerandên kesokiya Bilomî pêkhatiye ji têwerandinên mirovî di çewekî verêjdarda. Li wî çaxê bi van têwerandîna radibe, li wêrahenê hindêk rûdanên din hene Ciwîs vedigêre.

Pêdiviyê amajê bi kartêkirina bizava şirovekirina derûnî bi serokatîya Yongî di cengê de, li ser hizra Ciwîsî bihête danê. Sererayî ku Ciwîs daxibar nebîbû bi ferimesonyê; belê pa semta Birigsonî û waythêd wyên din, heman rêka hizirikirinê wergirtibû. Zêdebarî hemûyê Ciwîs bi karê montajê sînemayê û şêwazê têgehîştina bi dîtina xwe antbay di şêwekarî de û hizirikirina rehayî di saykolojî de û rêça zêndiyane di ferimesonê de daxbarbûye.

Ciwîs kariye dastanekê di rojekê de bafirîne û jiyara hindurî û der ve

ya kesokiyên xwe tomariket. Bi vê çendê yekên lasayî yên romanê pelixandin û hemû astên hişyariya mirovî amade kirin. Ji layekê din, wî rêkên lasayî yên nasand na cîhanê pelixandîne û ber bi romanên nû çûye di serborê û lêgeriyana rastiyê de. Ji ber hindê, em di vekirina mijarên serekî yên wan nagehîn. Avakirina bûyeran dimîne li ser yên berî wê û yên piştî hîngê dihên. Sebarete vê çendê, rexnegir Edmon Wilson dibêje: bi rastî em ténagehîn çî diqewime; heya em ji nivîsînê bi dawî nehên (30).

Sererayî ku Yolîsîs xwe bi Odîse piştgermkiriye; belê pa ew ji hindê dûrtirê diçe. Romana wî bo me hemû zanîna mirovînyê dihîne berçav; demê Ciwîs bo me kûratiya qaremanên xwe Bilom, Molî û Stîvinî aşkera dike; bi wê çendê kûratiya mejiyên di rehndên wê yên deronî de aşkera dike. Jibû vê çendê, Ciwîsî bo her kesokiyeka xwe teknîkeka taybet bi kar hînaye.

Dê bibînin, Ciwîsî şewazê monoloja bê axivtin bi kar hînaye ku di binîyatê xwe de, teknîkek bûye Şikispîrî di Hamlit de bi kar hînaye. Stîvin wê bi rêka şîrê berovaj dike; belê Bilom derbirînê bi pexşanê jê dike. Her wesa mêjkê Stîvinî bi rêka çevengan kardike. Li cem Bilomî Dê bibînin mijarên çevengî di monolojê de hene; mîna hestên wî yên romantîkî, berf rojhelatî û mirina kurê wî û hindek tiştên din diçin. Hindî ku bûn, sêkis û mirin in, di mejiyê Bilomî de di têkelin. Beramber Stîvin; wek kesokiyeka rewşenbîr xûya dibe. Belê Bilom mîrekê xerîzane ye. Peywendiyên Stîvinî bi Bilomî pêşdikevin. Dê bibînin Stîvin di Bilomî de bavê ruhiye; beramber Bilom î di Stîvinî da kurê wî yê berzeye. Terzê kiryarên Bilomî di heçko heyîne. Spêdê ji mal diçe, paşî bi şevê dihête ve. Bi duristî roja wî wek; wexerekê lêdihêt.

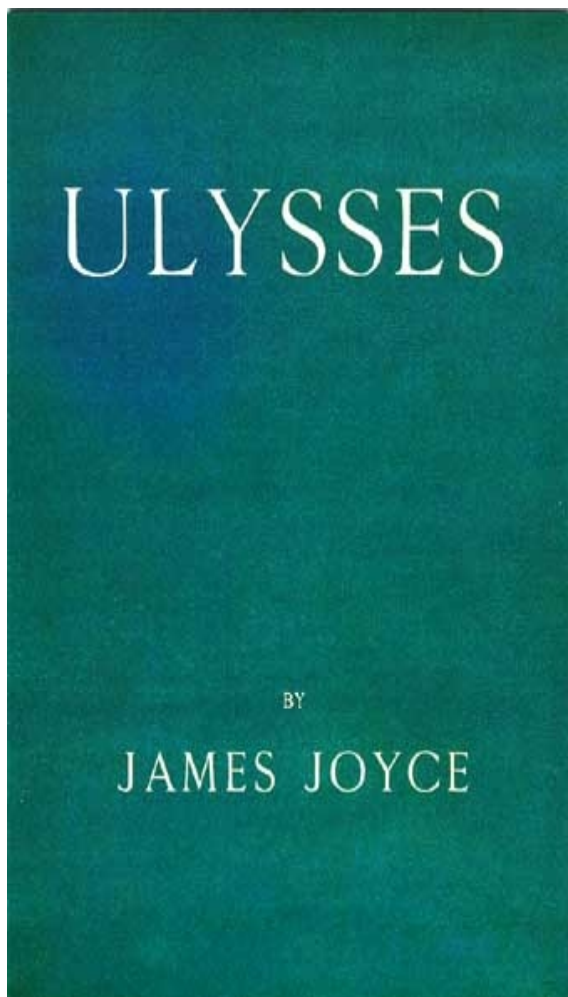
Hindî ku Ciwîse efsana Homîrî navegêre; ya dirust bo romana xwe bi kar dihîne; heya hezeka seranserî bide kesokiyên xwe, Ciwîsî sûd ji Homêrosî kiriye. Hizir di mejiyên kesokiyên serekî re derbaz dibin û heman hizir bi şewekê boş radibine ve. Dîtina pirteqalê bi tinê bo nimûne, di hoşê Bilomî de wexerekê bo nav baxçekê pirteqalên rojhelat amade dike û bîra wî li hevîna wî dihîne ya ku rehên wê zivirine bakrawendê derya spî ya navîn; ji ber hindê bîra wî bi nihênana wî ya zû û cudabûna wî ji hevîna wî dihîne.

Bilom û Stîvin di civakî de di retkirîne; belê ageh ji vederî û havîbûna xwe heye. Her yekî dive di yê din de qurtal bibe. Hemû kiryarên Stîvinî, wesa lê dike dijî civakê xwe be, di birca Martîlo de bi vê hevdijiyê dihese; heya lédana wî ji layê serbazên ingilistanê ve. Lê Bilom, di bîrhatin û xewnan de dijî.

Ciwîsî demê wê gavê bi kar hînaye; ji ber hindê dê bibînin, cih wekî wêney diborin. Zanîna her rûdanekê ji Yolîsîsî, ya giringe pêxemet têgehiştina romanê; çünke Ciwîsî roman ji terzê laşê mirovî ava kiriye; wek çevengê pêkhatiyê Yolîsîsî. Her rûdanek; anku dîmenek ji demekê destnîşankiriyê rojê û girêday endamekî ji laşê miroviye. Her wesa çeveng û teknîkên xwe yê taybetî hene. Her rûdanek hevterîbiya kesokiyekê yan mijarekêye di Odîse de. Bi tinê bo nimûne, dê yekemîn bûyeran berçav bikin. Yolîsîs bi xwe ji hejde bûyeran pêk dihêt. Vêca de nakokiyê ji hev bivavêrîn; ha wesa hemereng didene dûvêk di yekên din yê romanê de, ji layê dîmen, çax, huner, çeveng û teknîkan ve.

Derencam

Pitiriyaya rexnegiran wesa dibînin, awayê nivîskî li cem Ciwîsî yê bi zehmete bo xwandinê û têgehiştinê. Sedem jî dizivire wê çendê;

Ciwîsî gelek tiştan re dide, beramber gelek şewaz jî didîtin, pê li ser ewê dîtî dipeyvî. Karên Ciwîsî; digel pêşkeftina hişyariya wî pêşve diçin. Dê bibînin, ji sakariya rêjeyî di xelkê Diblinê de û wênê hunermendî di gencîniyê de, xwe divegûhêze şewazê bi zehmet di Yolîsîs û şevbêriya fenîganê de. Li vê derê wek Şkispîrî xuya dike, ji layê zalbûna wî li ser zimanî û qesa di karê xwe yê wêjeyî de didarêje.

Ew demê rastiyê pêşkêşî me dike; hîngê hişyariya me, bo vê gerdûnê berfirehetirê lêdike. Mijarê serekî li cem Ciwîsî, mirove li bajêrê Diblinê; paşî di be mirovê hemû cihan li hemû

çerxan. Ji ber hindê em di şêyin bibêjin: Ciwîsî bi tinê pirtûkeka nivîsî. Eve piştî hemû şiyânên xwe terxankirîn û hemû jiyana xwe mezaxtî; digel xelkê Diblînê ewê giyanekê cîhanî diromana wî de wergirtî.

Ji têtîna, têkrasbûna teknîk û kesokiyana di romanên wî de. Kesokiyên Stîvinî û Dîdaliyosî; wek nimûne, dihîne veguhaztin di romana wênê hunermendî di lawîniyê de bo Yolîsîsî; ji ber gelek sedeman, Ciwîsîsî di dawîya jiyê xwe de rawesitiya û b serborên xwe yên nû di aşopa xwe ya hunerî de hêlan.

Her wesa romanên wî wênê hunermendî di gencîniyê de û Yolîsîs, çî pênevêt nêrîneka nuwe bo wê cîhana di xelkê "Diblin"ê de saloxday. Ciwîsê xwedan serbor çare dike; belî bi hemecûrkirina roxisar û gewherane. Heger romana wênê hunermendî di lawîniyê de, wênê geşibûn û serkeftinê be; beramber Yolîsîsê wênê şkestin û daketinê di deteme. Demê em kesokiyên Bilomî û Stîvinî bi vexûnîn, dê bo me aşkerabe, hemû pêkahatiyekê ber çavên mirovê hevçerxe û dûratiyeka berze tê de heye; ew jî dûratiya giyaniye; her eve ye, derbirîne ji bi tinê yatîyê û vederiyê û havîbûnê û boşayê dike. Ewên kesokiyên Ciwîsî ji ber dinalin û li ramanê rastiye digerin.

Tiştê giringê Ciwîsî di hunerê romanê de bi destivehînay ew e, xwandevan hişiyarikiriye û xurtî lêkiriye, beşdaryê tê de bike. Ji ber hindê Dê bibînin, piraniya rûdanan dikeve di mejiyên kesokiyana de, kêmek jê dikeve di riyalista di îdeyan de.

Ciwîsî sê nimûneyên qaremanan dayine me: Qareman di wênê hunermendê di gencîniyê de nivîser bi xwe ye. Qaremanê şevbêriya fenîganê civakê mirovîniyê ye. Qaremanê Yolîsîs mirovekê normale. Derbirîna Ciwîsî çaxê borî, di serhatiya komî de dirust dibe. Ji ber hindê; Dê bibînin kesokiyên wî tevlihev di bin; heçeko em di Stîvinî nagehîn di Yolîsîs de; heger em çî ji bakrawendê kesokiyên din nezanîn di wênê hunermendî di lawîniyê de. Peywendiya Stîvinî digel Bilomî, ramana xwe heye; bi sedemê vederiya Stîvinî û retkirina wî ji layê babê ve di wênê hunermendî di gencîniyê de. Sebaret Yolîsîsî pêşveçûna Ciwîsî ji stiranê bo dastanê sînor dide û Ciwîsî jî xwedî ber bi mirovê heçkuheyî dibe, paşî ber bi mirovîniyê ku tirsnahtirîn girftariya civakê rojavayî tuş bûyê çare dike, ew jî giriftariya havîbûnêye.